

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 27.08.2019 по 30.08.2019

2019/29

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/11/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція).
Назва:	CASE OF RODIONOV v. RUSSIA (Applications no. 9106/09)
Зміст:	<p>Заявник у цій справі помер 22 травня 2018 року. Його мати подала заяву про перегляд рішення ЄСПЛ від <u>11 грудня 2018 року</u> згідно з правилом 80 Регламенту Суду. Мати заявника вказала, що виконання рішення Суду не є можливим у зв'язку зі смертю її сина, а тому вона як спадкоємиця має отримати присуджені суми компенсації відповідно до рішення Суду.</p> <p>Цим рішенням було констатовано порушення статті 3 Конвенції (заборона катування), взятої окремо та у поєднанні зі статтею 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у зв'язку з умовами ув'язнення заявника та етапування його до суду; а також перебування під час судового засідання у металевій клітці. Окрім цього, Судом було констатовано порушення пунктів 3 та 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість), пункту 1 та підпунктів b) та c) пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд), статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) взятої окремо та у поєднанні зі статтею 13 Конвенції, а також статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів) та статті 34 Конвенції (право на подачу індивідуальної заяви до Суду).</p>
Констатоване порушення (стаття):	Прийнято рішення про задоволення заяви про перегляд рішення у порядку правила 80 Регламенту Суду та встановлено, що Російська Федерація повинна була сплатити матері заявника присуджені суми компенсацій та судових витрат.
Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/11/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF MAGNITSKIY AND OTHERS v. RUSSIA (Applications nos. 32631/09 and 53799/12)
Зміст:	Перша заява до Суду була подана заявником – С. М. до його смерті; його дружина – Н. Ж. підтримала заяву та продовжила провадження. Друга заява до Суду була подана дружиною заявника та його матір'ю Н. М.

С. М. займав посаду голови відділу з податкової практики Московського офісу компанії Firestone Duncan, яка надавала юридичні, бухгалтерські та аудиторські послуги, а також послуги з податкового консультування іноземним інвесторам в Російській Федерації. До числа їхніх клієнтів належали також російські компанії-філії Hermitage Fund (Фонд), на той час найбільшого іноземного інвестиційного фонду в Росії.

У 2006 році три філії Фонду – юридичні особи «Парфенон», «Ріленд» та «Махаон» отримали значний прибуток, з якого сплатили податок у розмірі 5,4 млрд російських рублів.

Роботодавець С. М. надавав юридичні та бухгалтерські послуги цим трьом компаніям.

У травні 2007 року департамент розслідувань Міністерства внутрішніх справ порушив кримінальну справу щодо ухилення від сплати податків, вчинених імовірно юридичною особою «Камея», також клієнтом Фонду. 4 червня 2007 року, в ході досудового розслідування щодо протиправної діяльності юридичної особи «Камея», декілька посадовців департаменту розслідувань, включаючи офіцера К., провели обшук в Московських офісах компанії Firestone Duncan та консультантів цієї компанії – Hermitage Capital Management. В ході обшуку, окрім інших доказів, посадовці вилучили корпоративні документи та печатки компаній, які не пов'язані з юридичною особою «Камея».

13 червня 2007 року один з посадовців слідчого комітету Міністерства внутрішніх справ Ка. був призначений як головний слідчий у цій справі та взяв на збереження матеріали, вилучені в ході обшуку 4 червня 2007 року. Hermitage Capital Management оскаржив обшук шляхом подачі скарг до московської прокуратури. В подальшому головний слідчий Ка. відмовив у поверненні вилучених під час обшуку документів, на що також були подані скарги компанією Firestone Duncan.

16 жовтня 2007 року компанії-філії Hermitage Fund отримали листи від акціонерного товариства «Логос-плюс», в яких філії було проінформовано про те, що 30 липня 2007 року господарський суд передав право власності на три філії іншій компанії, і що АТ «Логос-плюс» подав до них претензійні вимоги на мільярди російських рублів з посиланням на рішення господарського суду.

Зі слів С. М., філії ніколи не мали відносин з АТ «Логос-плюс»; за результатами пошуку в державних реєстрах С. М. встановив, що три філії Фонду були перереєстровані на ім'я нового власника компанії «Плутон».

Юристи трьох філій Hermitage Fund звинуватили посадовців слідчого

відділу Міністерства внутрішніх справ у шахрайстві. Вони (юристи), стверджували, що під час проведення податкового розслідування, та обшуку у зв'язку з цим, посадовцями були присвоєні печатки та інші документи одного з клієнтів Hermitage – юридичної особи «Камея», завдяки чому було проведено шахрайську перереєстрацію філій фонду. У лютому 2008 року спеціальний слідчий Слідчого комітету Генеральної Прокуратури розпочав розслідування тверджень Hermitage щодо незаконного привласнення трьох компаній.

У червні 2008 року заявник – С. М. розповів слідчому про зміну власника та повернення податків, в тому числі про ймовірне вчинення кримінального правопорушення, яке включало в себе також зловживання службовим становищем посадовцями слідчого відділу.

У липні 2008 року голова Слідчого Комітету Міністерства внутрішніх справ об'єднав справи щодо юридичної особи «Камея» та трьох інших компаній-філій за підозрою в ухиленні від сплати податків, вчинених злочинною групою.

Одна з об'єднаних справ була відкрита у 2004 році і стосувалася діяльності двох юридичних осіб – «Дальняя Степь Лімітед» та «Сатурн Інвестментс Лімітед».

За результатами податкової перевірки цих компаній було встановлено, що вони неправомірно застосовували звільнення від місцевих та регіональних податків, зокрема з використанням фіктивного працевлаштування осіб з обмеженими можливостями для отримання 50% податкової знижки при сплаті податку на прибуток.

Обидві компанії були засновані та очолювані паном Б. – керівником Московського офісу Hermitage Fund.

14 та 17 листопада 2008 року С. М., який імовірно надавав поради пану Б. з юридичних та податкових питань відносно діяльності двох вищевказаних компаній, був залучений до кримінального провадження щодо цих компаній як свідок. Слідчий, який залучив С. М. до провадження, не знайшов останнього за його місцем проживання і залишив повістку про виклик у поштовій скриньці.

18 листопада 2008 року Тверський районний суд м. Москви санкціонував проведення обшуку у квартирі С. М. У дозвілі на обшук зазначалося, що С. М. допоміг двом юридичним особам – «Дальняя Степь Лімітед» та «Сатурн Інвестментс Лімітед», підготувати податкові декларації та бухгалтерські звіти, які були використані для ухилення ними від сплати податків.

24 листопада 2008 року поліцією було проведено обшук квартири С. М., після чого його було доставлено до слідчого органу. Цього ж дня С. М. було заарештовано за підозрою у сприянні в ухиленні від сплати податків та обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою,

який неодноразово продовжувався судом та тривав до настання його смерті 16 листопада 2009 року.

До настання смерті С. М. неодноразово скаржився на проблеми зі здоров'ям. Хірург тюремної медичної частини діагностував наявність жовчнокам'яної хвороби та хронічного холецистито-панкреатиту; медичний спеціаліст призначив ліки, проведення ультразвукового дослідження та операцію.

Надалі С. М. було переведено до іншого слідчого ізолятора, який, за твердженнями заявників, не мав необхідного медичного забезпечення і в якому постійно ігнорували прохання С. М. про надання йому медичної допомоги у зв'язку із наявністю сильного болю.

Надалі через погіршення стану здоров'я, С. М. було переведено до іншого слідчого ізолятора для лікування (транспортування відбулось із запізненням на декілька годин), після прибуття його оглянула лікар СІЗО. Поки лікар робила письмові нотатки, вона звернула увагу, що поведінка С. М. стала агресивною, тому на нього одягнули наручники та застосували гумовий кийок. У зв'язку із цим інцидентом було викликано бригаду цивільної невідкладної психіатричної допомоги, але до її прибуття в устанovu С. М. помер.

Органи влади проводили розслідування, в ході якого не було встановлено осіб, відповідальних за ув'язнення та лікування С. М.

Окрім цього, органи влади продовжили розслідування стосовно С. М. після його смерті.

У липні 2013 року С. М. було посмертно визнано винним в ухиленні від сплати податків. Кримінальне провадження стосовно С. М. було припинено, і вирок щодо нього постановлено не було. Дружина та мати С. М. скаржилися на порушення статті 2 Конвенції (право на життя) і статті 3 Конвенції (заборона катування) з причини неспроможності органами влади забезпечити надання належної допомоги С. М., наголошуючи, що вони (органи влади) є відповідальними за його смерть. Мати С. М. також скаржилася, що розслідування обставин смерті її сина не відповідало вимогам Конвенції.

Посилаючись на положення статті 3 Конвенції, заявники стверджували про неналежні умови перебування під вартою С. М.; мати С. М. також зазначала про жорстоке поводження та катування її сина тюремними наглядачами/охоронцями в день його смерті та відсутність ефективного розслідування в цьому відношенні.

Заявники також скаржилися на порушення підпункту с) пункту 1 та 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість) через відсутність обґрунтованої підозри у вчиненні кримінального правопорушення та надмірну тривалість досудового тримання С. М. під вартою.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>Дружина та мати С. М. стверджували, що кримінальне провадження стосовно С. М. та його посмертне засудження становили порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Мати С. М., окрім цього, стверджувала, що засудження її сина становило порушення принципу презумпції невинуватості згідно з пунктом 2 статті 6 Конвенції.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Скаргу за пунктом 1 статті 5 Конвенції щодо затримання та ув'язнення С. М., а також скарги подані матір'ю С. М. за статтею 3 Конвенції стосовно умов тримання під вартою С. М. та пунктом 3 статті 5 Конвенції щодо надмірності перебування під вартою ЄСПЛ визнав неприйнятними, а решту заяв – прийнятними.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у зв'язку із неспроможністю органів влади захистити право С. М. на життя та забезпечити ефективне розслідування обставин його смерті.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо умов ув'язнення С. М.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції щодо факту жорстокого поводження із С. М. з боку тюремних наглядачів та відсутності ефективного розслідування у цьому відношенні.</p> <p>Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість) у зв'язку із надмірною тривалістю тримання С. М. під вартою.</p> <p>Порушення пунктів 1 та 2 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) стосовно кримінального провадження після смерті С. М.</p>
Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/08/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF RADOVANOVIĆ AND OTHERS v. SERBIA <i>(Applications nos. 55003/16 and 11 others – see appended list)</i>
Зміст:	<p>Справа стосувалася невиконання рішень національних судів, постановлених на користь заявників.</p> <p>Відповідно до обставин справи заявники були працевлаштовані у державній компанії соціального спрямування, розташованій у місті Чачак (далі – боржник). Вони отримали остаточні судові рішення, за якими боржника було зобов'язано сплатити на їхню користь суми заборгованостей по заробітній платі, а також відсотки та судові витрати.</p> <p>Між 22 грудня 2014 року та 4 грудня 2015 року Крагуєвацький апеляційний суд та Чачацький вищий суд встановили порушення права</p>

	<p>заявників на справедливий суд протягом розумного строку та присудили компенсацію моральної шкоди у розмірах від 100 до 400 євро кожному. Окрім іншого, суди дали вказівку суду першої інстанції пришвидшити виконавче провадження стосовно заявників.</p> <p>Всі заявники скаржилися до Верховного Касаційного Суду щодо розміру присудженої компенсації, проте цей Суд їхні скарги відхилив.</p> <p>Між 12 травня 2016 та 6 липня 2017 року Конституційний Суд встановив порушення права заявників на мирне володіння майном та вказав, що присуджені згідно з рішеннями національних судів суми заборгованостей по заробітній платі мають бути сплачені державою, а присуджені суми компенсації моральної шкоди відповідали принципу розумності. В подальшому рішення судів, які стали предметом спору, були виконані.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/11/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF PORTANIER v. MALTA (Application no. 55747/16)
Зміст:	<p>Заявник у цій справі володів житлом у місті Слема (Мальта), щодо якого він та його нині покійна дружина у 1974 році уклали договір субемфітевзису з парою П. строком на 17 років, із платою за суборенду землі у розмірі приблизно 326 євро щорічно.</p> <p>10 грудня 1991 року сторони продовжили дію контракту на 17 років, та узгодили при цьому більший розмір земельної плати – 729 євро щорічно.</p> <p>У 2008 році пара П., посилаючись на положення законодавства Мальти, змінила попередній договір на договір оренди із щорічною орендною платою в 1186,46 євро.</p> <p>Надалі заявник та його дружина порушили процедуру конституційного відшкодування шкоди. Свої дії вони аргументували тим, що закон, який дозволяв таку зміну договорів, передбачав оренду на невизначений строк і за несправедливий розмір орендної плати, що становить порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.</p> <p>У жовтні 2016 року Цивільний Суд (Перша Палата) в межах його конституційної компетенції відхилив скарги, вказавши, що заявникам було відомо про законодавчі поправки 1979 року, коли в 1991 році було</p>

	<p>продовжено дію контракту, а тому вони не можуть оскаржувати правові наслідки, які були передбачувані на той час.</p> <p>Заявник подав апеляцію, посилаючись також на рішення Суду у справі <i>Zammit and Attard Cassar v. Malta</i>. У квітні 2016 року Конституційний Суд скасував рішення суду першої інстанції та констатував у справі порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції. Суд, зокрема, зазначив, що у 1991 році заявник не мав іншого вибору, окрім як: або продовжити дію контракту, або трансформувати його у договір оренди на менш вигідних умовах. Конституційний Суд присудив заявникові компенсацію в розмірі 2500 євро відшкодування майнової та моральної шкоди. Однак цим рішенням не було вирішено питання про виселення орендарів із займаної площі, але його зміст свідчив про те, що орендарі не можуть обґрунтовувати свої позовні вимоги положеннями оспорюваного закону при пред'явленні вимоги щодо права власності на житло.</p> <p>14 липня 2016 року заявник порушив цивільне провадження щодо виселення пари П. Остаточним судовим рішенням від 30 травня 2017 року, Цивільний Суд (Перша Палата) постановив рішення на користь заявника; таким чином, заявник відновив свої майнові права на житло у вересні 2017 року.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту), взятої у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>27/08/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>27/08/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF STEVANOVIĆ AND OTHERS v. SERBIA <i>(Applications nos. 43815/17 and 15 others – see appended list)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалася невиконання рішень національних судів, постановлених на користь заявників.</p> <p>Так, на час подій, що мали місце у справі, заявники були працевлаштовані у державних компаніях соціального спрямування – Vučje, Inkol, Elektrouniverzal та Graditelj (боржники).</p> <p>В подальшому заявники отримали остаточні судові рішення, якими боржників було зобов'язано сплатити на їхню користь суми заборгованостей із заробітної плати, а також відсотки та судові витрати.</p>

	<p>Між квітнем 2009 року та вереснем 2010 року Лесковацьким господарським судом було відкрито провадження у справі про банкрутство стосовно боржників. Оскільки всі виконавчі провадження проти боржників були зупинені в силу вимог закону, заявники пред'явили свої вимоги за судовими рішеннями ліквідатора. У різні дати ліквідатор прийняв їхні вимоги щодо основного боргу та відсотків, нарахованих з дня відкриття провадження у справі про банкрутство боржників згідно з вимогами національного законодавства.</p> <p>Пізніше, у різні дати, Господарський апеляційний суд встановив порушення права заявників на справедливий суд протягом розумного строку та присудив відшкодування моральної шкоди у зв'язку із цим, у розмірі від 100 до 400 євро кожному. Відносно п'ятого та сьомого заявників жодної компенсації присуджено не було. Суд апеляційної інстанції також надав вказівку Лесковецькому господарському суду прискорити провадження у справі про банкрутство щодо боржників.</p> <p>У подальшому заявники подали свої скарги до Верховного Касаційного Суду щодо розмірів присуджених компенсацій, проте цей Суд відхилив їхні скарги.</p> <p>У різні дати 2017 року Конституційний Суд встановив порушення права заявників на мирне володіння своїм майном та зобов'язав ліквідатора сплатити прийняті ним вимоги заявників протягом чотирьох місяців. Конституційний Суд вказав, що присуджені суми відшкодування моральної шкоди відповідали принципу розумності.</p> <p>В подальшому суми відшкодування, які вимагали заявники, їм оплатила держава.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/08/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF OZDOYEV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 9782/08 and 9 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники – громадяни Росії, на час подій проживали в Республіці Чечня або Республіці Інгушетія – регіоні, що межує з Чечнею. Вони є близькими родичами осіб, які зникли безвісти після стверджуваного незаконного затримання військовими під час спеціальних операцій. В кожній із заяв, об'єднаних у цій справі, події мали місце на території, яка перебувала під контролем військових сил Російської Федерації.

	<p>Заявники не отримали жодних відомостей про зниклих родичів з моменту їх ймовірного викрадення. Місцезнаходження їхніх родичів залишається невідомим.</p> <p>У кожній зі справ заявники зверталися до правоохоронних органів із заявами про зникнення родичів, в результаті чого було відкрито кілька кримінальних проваджень. Розслідування у кожній зі справ декілька разів зупинялося та відновлювалося знову; їхня тривалість становила декілька років, проте результативність не була достатньою. Заявники також зверталися до органів влади з заявами про отримання інформації про родичів та надання допомоги у їх пошуку, проте у відповідь отримали лише формальні відповіді або ж не отримали відповіді взагалі. В результаті таких «розслідувань» осіб, підозрюваних у причетності до зникнення родичів заявників, встановлено не було. Схоже, що розслідування цих обставин все ще триває.</p> <p>Короткий виклад фактів кожної із заяв, поданої до ЄСПЛ, наведено в додатку до рішення. Кожен опис ґрунтується на свідченнях, наданих заявниками або їхніми родичами та/або сусідами як до ЄСПЛ, так і до національних слідчих органів. Уряд не оспорував основних фактів у справах заявників, проте поставив під сумнів участь в операціях військових осіб.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) щодо родичів заявників: R. Ozdoyev, T. Tsechoyev, R. Yevloyev, I. Izmaylov, M. Maltsagov, A. Zanziyev, A. Tutkhanov, M. Makayev, A. Elmurzayev, I. Dzhabrailov, M. Tayubov, A. Abdulkerimov та A.-S. Abdulkerimov.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції щодо непроведення ефективного розслідування зникнення родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із реакцією держави на зникнення родичів заявників та їх стражданнями у зв'язку із цим у справах: Ozdoyev and Tsechoyev (9782/08), Yevloyeva and Tomova v. Russia (14667/09), Maltsagovy v. Russia (52431/10), Zanziyevy v. Russia (14182/11), Tutkhanovy v. Russia (56569/11), Makayeva v. Russia (56577/11), Murdalova and Elmurzayev v. Russia (66832/11), Dzhabrailov v. Russia (4363/12).</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість) у справах: Ozdoyev and Tsechoyev (no. 9782/08), Yevloyeva and Tomova (no. 14667/09), Maltsagovy (no. 52431/10), Zanziyevy (no. 14182/11), Tutkhanovy (no. 56569/11), Makayeva (no. 56577/11), Murdalova and Elmurzayev (no. 66832/11), Dzhabrailov (no. 4363/12), Yunusova (no. 24365/12).</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 2 Конвенції.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 3 Конвенції щодо</p>

	заяв: Zanziyevy (no. 14182/11), Makayeva (no. 56577/11), Murdalova and Elmurzayev (no. 66832/11).
Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/08/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KHATUYEVA AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 4310/10 and 2 others – see appended list)</i>
Зміст:	<p>Заявники – громадяни Росії, на час подій проживали в Республіці Чечня. Вони є близькими родичами осіб, які зникли безвісти у 2000–2004 роках, після стверджуваного незаконного затримання представниками держави. Заявники не отримали жодних відомостей про зниклих родичів з моменту їх ймовірного викрадення. Місцезнаходження їхніх родичів залишається невідомим.</p> <p>У кожній із справ заявники зверталися до правоохоронних органів із заявами про зникнення родичів, в результаті чого було відкрито кілька кримінальних проваджень. Розслідування у кожній зі справ декілька разів зупинялося та відновлювалося знову; їхня тривалість становила декілька років, проте результативність таких розслідувань не була достатньою. Заявники також зверталися до органів влади із заявами про отримання інформації про родичів та допомоги у їх пошуку, проте у відповідь отримали лише формальні відповіді або ж не отримали відповіді взагалі. В результаті таких «розслідувань» осіб, підозрюваних у зникненні родичів заявників, встановлено не було. Схоже, що розслідування цих обставин все ще триває.</p> <p>Короткий виклад фактів кожної із заяв, поданої до ЄСПЛ, наведено в додатку до рішення. Кожен опис обґрунтовується свідченнями, що надані заявниками або їхніми родичами та/або сусідами як до ЄСПЛ, так і до національних слідчих органів. Уряд не оспорував основних фактів у справах заявників, проте поставив під сумнів участь в операціях представників держави.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Відсутність порушення матеріального аспекту статті 2 Конвенції (право на життя) відносно зникнення родичів заявників.</p> <p>Порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції щодо непроведення ефективного розслідування обставин зникнення родичів заявників.</p>

Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/08/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF DZHAMA KHADZHIEV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 31143/11 and 7 others – see list appended)</i>
Зміст:	Справа аналогічна за змістом до справи CASE OF OZDOYEV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 9782/08 and 9 others – see appended list)</i> .
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення матеріального аспекту статті 2 Конвенції (право на життя) щодо родичів заявників S.-M. Abdulazimov, I. Tovdayev, T. Tagirov, A. Tagirov, M. Tashayev, S. E. Garbulatov, M. Azizov, K. Larsanov та I. Gaydakov.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції щодо непроведення ефективного розслідування обставин зникнення родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо заявників, окрім заявника у справі Dzhamakhadzhiyev v. Russia (no. 31143/11) у зв'язку із реакцією держави на зникнення родичів заявників та їх стражданнями у зв'язку із цим.</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із незаконним затриманням родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 2 Конвенції стосовно всіх заявників.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 3 Конвенції у справах Tovdayevy v. Russia (no. 41890/11), Tagirova and Others v. Russia (no. 52056/11), Batalova and Others v. Russia (no. 13920/12) та Azizovy v. Russia (no. 72821/12).</p>
Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/08/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF VANEYEV v. RUSSIA <i>(Application no. 78168/13)</i>
Зміст:	<p>Заявник скаржився, що суд, який визнав його винним у вчиненні кримінального правопорушення, був упередженим.</p> <p>22 серпня 2012 року заявник потрапив у дорожньо-транспортну пригоду (ДТП). Його автомобіль зіткнувся з автомобілем Ш., внаслідок</p>

	<p>чого Ш. отримав тілесні ушкодження. Цього ж дня інспектор патрульної поліції відкрив адміністративне провадження щодо ДТП. Згодом було прийнято рішення про закриття адміністративного провадження щодо ДТП.</p> <p>19 жовтня 2012 року поліція порушила кримінальне провадження за фактом спричинення тілесних ушкоджень, завданих небезпечним водінням.</p> <p>У невстановлену дату досудове розслідування було завершено, і матеріали справи за обвинуваченням заявника було направлено до районного суду, для розгляду яких було призначено суддю К.</p> <p>8 лютого 2013 року заявник заявив клопотання про відвід судді К. у зв'язку із тим, що дружина Ш. (потерпілого у справі) займала посаду судді в цьому ж суді. На це клопотання заявника суддя К. вказав, що дружина Ш. дійсно працює в цьому ж суді, проте він (суддя К.) особисто не знайомий з Ш. та не є його родичем, а тому він не є зацікавленим, прямо чи побічно, у результаті розгляду справи.</p> <p>Надалі заявник, інтереси якого представляв захисник, відкликав своє клопотання, і погодився з тим, щоб розгляд кримінального провадження здійснювався суддею К.</p> <p>Заявник визнав свою вину та клопотав про судовий розгляд в порядку спрощеного провадження.</p> <p>В той же день районний суд, засідаючи одноособово в складі судді К., визнав заявника винним за пред'явленим обвинуваченням та призначив покарання у вигляді одного року та чотирьох місяців обмеження волі; окрім цього, заявника було зобов'язано сплатити на користь Ш. 150 000 рублів моральної шкоди. Заявник оскаржив вирок до суду апеляційної інстанції, проте 14 травня 2013 року рішення суду першої інстанції було в повному обсязі підтримане Кіровським регіональним судом, який вказав на відсутність підстав для відводу судді К. від розгляду справи та повторив пояснення судді К. щодо відсутності знайомств або родинних зв'язків з потерпілим у ДТП.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/08/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF GONCHARUK v. RUSSIA (Application no. 58172/14)

Зміст:	<p>23 серпня 2013 року дочка заявниці – К., померла внаслідок падіння з мосту. Її смерть було класифіковано як самогубство. Поряд із загиблою на місці події знаходились її особисті речі та паспорт. Надалі було відкрито попереднє кримінальне розслідування обставин смерті К.</p> <p>27 серпня 2013 року заявниця контактувала з Б. – подругою її доньки К., яка проживала у сусідній кімнаті і вказала, що К. не була вдома три дні поспіль.</p> <p>В подальшому заявниця звернулася до поліції із заявою про зникнення її доньки, проте її заяву не прийняли з причини короткого періоду часу, який пройшов з моменту зникнення К.</p> <p>29 серпня 2013 року заявниця знову зв'язувалася з Б., яка підтвердила, що її донька все ще не з'явилася.</p> <p>Слідчий, який здійснював попереднє досудове розслідування обставин смерті К., намагався знайти її родичів. У невстановлену дату між 7 та 13 вересня 2013 року слідчий відвідав квартиру, де проживала К., проте не зміг потрапити всередину, оскільки її двері були зачинені. Слідчий також безуспішно шукав людей з аналогічним прізвищем в російській соціальній мережі; він не зв'язувався з місцевим відділком поліції.</p> <p>16 вересня 2013 року донька заявниці була похована як невстановлена особа. Поховання було санкціоновано слідчим у її справі.</p> <p>Десять днів потому слідчий прийняв рішення про невідкриття кримінального провадження, вказавши, що К. вчинила самогубство, та закрив попереднє досудове розслідування.</p> <p>Заявниця дізналася про смерть доньки, звернувшись до Служби надзвичайних ситуацій.</p> <p>30 вересня 2013 року заявниця подала клопотання про ексгумацію тіла та перепоховання дочки; її клопотання було задоволено.</p> <p>У жовтні 2013 року заявниця подала позов про відшкодування шкоди до Слідчого комітету Російської Федерації та Міністерства фінансів.</p> <p>10 грудня 2013 року Центральний районний суд м. Омська відхилив позов заявниці, зазначивши, що слідчим не було вчинено жодних протиправних дій. Суд також вказав, що заявниця не проявила необхідної старанності та не здійснила активних дій для пошуку своєї дочки.</p> <p>12 лютого 2013 року Омський регіональний суд підтримав рішення суду першої інстанції, чим підтвердив його законність та обґрунтованість.</p> <p>Заявниця зверталася з касаційними скаргами до Омського регіонального суду та Верховного Суду Російської Федерації, однак вони були відхилені судами 25 березня 2014 року та 20 травня</p>
--------	---

	2014 року відповідно.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	27/08/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/11/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF IZMESTYEV v. RUSSIA</u> <i>(Application no. 74141/10)</i>
Зміст:	<p>Заявник у цій справі відбуває покарання в м. Солікамськ (Російська Федерація).</p> <p>У 2007 році заявник підозрювався у причетності до вбивства, вчиненого у 2001 році, як член організованої злочинної групи. Його було заарештовано та поміщено під варту. В подальшому проти заявника було висунуто декілька обвинувачень у вчиненні злочинів у період з 1994 по 2006 роки, в тому числі створення та управління організованою злочинною групою, семи умисних вбивств, вчиненні терористичних актів та спробі підкупу. Доки тривало кримінальне провадження, національні суди неодноразово продовжували обраний заявникові запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, обґрунтовуючи це серйозністю пред'явлених заявникові обвинувачень, а також наявністю ризику, що заявник – колишній сенатор, може чинити тиск та/або вплив на свідків та інших учасників кримінального провадження.</p> <p>У 2009 році, після проведення підготовчого судового засідання, суд прийняв рішення про проведення закритого судового розгляду, оскільки відкритий судовий розгляд міг призвести до розкриття державної таємниці або іншої таємної інформації, захищеної федеральним законом.</p> <p>У 2010 році суд визнав заявника винним за пред'явленими обвинуваченнями та призначив йому покарання у виді довічного позбавлення волі.</p> <p>У 2011 році Верховний Суд Російської Федерації змінив вирок, проте залишив у силі покарання у виді довічного позбавлення волі. Окрім цього, суд відхилив скаргу заявника на відсутність відкритого судового розгляду.</p> <p>У своїй скарзі до ЄСПЛ заявник у своїх вимогах посилався на положення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо умов тримання під вартою в СІЗО-2; пункту 3 статті 5 Конвенції (право на</p>

	<p>свободу та особисту недоторканість) щодо надмірної тривалості досудового тримання під вартою; пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) в контексті рішення суду про проведення закритого судового розгляду кримінального провадження стосовно заявника; статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) у зв'язку із обмеженнями сімейних побачень (обмеження кількості побачень, заборона телефонних дзвінків до друзів і родичів, відсутність приватності та фізичного контакту) і цілодобове спостереження за заявником з допомогою відеокамери під час відбуття покарання у виправній колонії особливого режиму.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування). Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість). Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 27.08.2019 по 30.08.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 29. – 16 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн
fb.com/supremecourt.ua
t.me/supremecourtua